BESLUITEN

BESLUIT (GBVB) 2020/1656 VAN DE RAAD

van 6 november 2020

betreffende steun van de Unie voor activiteiten van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA) op het gebied van nucleaire veiligheid en ter uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 31, lid 1,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 12 december 2003 heeft de Europese Raad de strategie van de Europese Unie ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens ("de strategie") aangenomen, met in hoofdstuk III een lijst van maatregelen die zowel in de Unie als in derde landen daartoe moeten worden getroffen.

(2) De Unie geeft momenteel actief uitvoering aan de strategie en aan de in hoofdstuk III genoemde maatregelen, met name via de financiële ondersteuning van specifieke projecten die uitgevoerd worden door multilaterale instellingen zoals de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA).

(3) De Raad heeft op 17 november 2003 Gemeenschappelijk Standpunt 2003/805/GBVB ([1]) vastgesteld. Dat Gemeenschappelijk Standpunt roept er onder meer toe op te streven naar het sluiten van alomvattende IAEA-waarborgovereenkomsten en aanvullende protocollen, en bepaalt dat de Unie ernaar zal streven dat de aanvullende protocollen en de alomvattende waarborgovereenkomsten de norm worden voor het IAEA-verificatiesysteem.

(4) De Raad heeft op 17 mei 2004 Gemeenschappelijk Optreden 2004/495/GBVB ([2]) vastgesteld.

(5) De Raad heeft op 18 juli 2005 Gemeenschappelijk Optreden 2005/574/GBVB ([3]) vastgesteld.

(6) De Raad heeft op 12 juni 2006 Gemeenschappelijk Optreden 2006/418/GBVB ([4]) vastgesteld.

(7) De Raad heeft op 14 april 2008 Gemeenschappelijk Optreden 2008/314/GBVB ([5]) vastgesteld.

(8) De Raad heeft op 27 september 2010 Besluit 2010/585/GBVB ([6]) vastgesteld.

([1]) Gemeenschappelijk Standpunt 2003/805/GBVB van de Raad van 17 november 2003 betreffende de universalisering en versterking van multilaterale overeenkomsten op het gebied van de non-proliferatie van massavernietigingswapens en overbrengingsmiddelen daarvoor (PB L 302 van 20.11.2003, blz. 34).

([2]) Gemeenschappelijk Optreden 2004/495/GBVB van de Raad van 17 mei 2004 ter ondersteuning van het nucleair veiligheidsfonds van de IAEA en ter uitvoering van maatregelen van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 182 van 19.5.2004, blz. 46).

([3]) Gemeenschappelijk Optreden 2005/574/GBVB van de Raad van 18 juli 2005 ter ondersteuning van de activiteiten van de IAEA op het gebied van nucleaire veiligheid en verificatie en ter uitvoering van maatregelen van de strategie van de Europese Unie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 193 van 23.7.2005, blz. 44).

([4]) Gemeenschappelijk Optreden 2006/418/GBVB van de Raad van 12 juni 2006 ter ondersteuning van de activiteiten van de IAEA op het gebied van nucleaire veiligheid en verificatie en ter uitvoering van maatregelen van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 165 van 17.6.2006, blz. 20).

([5]) Gemeenschappelijk Optreden 2008/314/GBVB van de Raad van 14 april 2008 ter ondersteuning van activiteiten van de IAEA op het gebied van nucleaire veiligheid en verificatie en ter uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 107 van 17.4.2008, blz. 62).

([6]) Besluit 2010/585/GBVB van de Raad van 27 september 2010 betreffende steun voor activiteiten van het IAEA op het gebied van nucleaire beveiliging en verificatie en ter uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 259 van 1.10.2010, blz. 10).

(9) De Raad heeft op 21 oktober 2013 Besluit 2013/517/GBVB ([7]) vastgesteld.

(10) De Raad heeft op 21 december 2016 Besluit (GBVB) 2016/2383 ([8]) vastgesteld, en op 8 juni 2020 de looptijd ervan verlengd bij Besluit (GBVB) 2020/755 van de Raad ([9]).

(11) De wijziging van het Verdrag inzake de fysieke beveiliging van kernmateriaal (VFBK) is op 8 mei 2016 in werking getreden. Alle EU-lidstaten en Euratom zijn partij bij de Wijziging van 2005 van het Verdrag inzake de fysieke beveiliging van kernmateriaal (wVFBK). De Unie blijft ijveren voor de universalisering en effectieve uitvoering ervan, onder meer door steun te verlenen aan de activiteiten op het gebied van nucleaire veiligheid die worden uitgevoerd in het kader van het nucleair veiligheidsplan 2018-2021 van de IAEA.

(12) Herhalend dat de verantwoordelijkheid voor nucleaire veiligheid binnen een staat volledig bij de staat berust, is de Unie vastbesloten de nucleaire veiligheid te blijven vergroten door nationale beveiligingsmaatregelen uit te voeren én internationaal samen te werken. De Unie zal steun blijven verlenen aan de werkzaamheden van de IAEA om de lidstaten op verzoek te helpen bij het vaststellen en verbeteren van effectieve en duurzame nationale regelingen voor nucleaire veiligheid. De steun van de Unie zal derhalve in lijn zijn met de ministeriële verklaring en de bevindingen van de International Conference on Nuclear Security — Sustaining and Strengthening Efforts (de ICONS-conferentie), die op 10-14 februari 2020 op het hoofdkwartier van de IAEA in Wenen plaatsvond. Met die steun zal verder worden bijgedragen tot de uitvoering van het nucleair veiligheidsplan 2018-2021 van de IAEA, dat op 13 september 2017 door de Raad van Beheer van de IAEA is goedgekeurd en op 14 september 2017 door de Algemene Conferentie is bekrachtigd. De Unie streeft ernaar de uitvoering van eerdere gemeenschappelijke optredens en besluiten van de Raad ter ondersteuning van de nucleaire veiligheidsplannen van de IAEA duurzaam en effectief te houden,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Met het oog op de voortzetting van de effectieve uitvoering van de strategie steunt de Unie de activiteiten van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA) die tot doel hebben:

a) bij te dragen tot de wereldwijde inspanningen om een effectieve nucleaire veiligheid tot stand te brengen, door integrale richtsnoeren inzake nucleaire veiligheid vast te stellen en, op verzoek, het gebruik van dergelijke richtsnoeren te bevorderen door middel van collegiale toetsingen, adviesdiensten en capaciteitsopbouw, met inbegrip van onderwijs en opleiding;

b) hulp te verlenen bij de naleving en uitvoering van toepasselijke internationale rechtsinstrumenten en bij het verbeteren van de internationale samenwerking en de coördinatie van de hulp, en

c) het mandaat van de IAEA om een centrale rol te spelen en de internationale samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid te intensiveren, te ondersteunen, in reactie op de prioriteiten van de lidstaten die tot uitdrukking komen in de besluiten en resoluties van de beleidsvormende organen van de IAEA.

2. De door de Unie te financieren projecten ondersteunen:

a) prioritaire en sectoroverstijgende projecten op het gebied van nucleaire veiligheid, zoals de universalisering van de wijziging van het Verdrag inzake de fysieke beveiliging van kernmateriaal, computerbeveiliging en informatietechnologiediensten en het versterken van de nucleaireveiligheidscultuur;

b) informatiebeheer, met bijzondere aandacht voor de beoordeling van de behoeften, prioriteiten en dreigingen op het gebied van nucleaire veiligheid;

([7]) Besluit 2013/517/GBVB van de Raad van 21 oktober 2013 betreffende steun voor activiteiten van het Internationaal Atoomenergie Agentschap op het gebied van nucleaire beveiliging en verificatie en ter uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 281 van 23.10.2013, blz. 6).

([8]) Besluit (GBVB) 2016/2383 van de Raad van 21 december 2016 betreffende steun van de Unie voor activiteiten van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie op het gebied van nucleaire beveiliging en ter uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 352 van 23.12.2016, blz. 74).

([9]) Besluit (GBVB) 2020/755 van de Raad van 8 juni 2020 tot wijziging van Besluit (GBVB) 2016/2383 betreffende steun van de Unie voor activiteiten van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie op het gebied van nucleaire beveiliging en ter uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 179I van 9.6.2020, blz. 2).

c) nucleaire beveiliging van materialen en daarmee verband houdende faciliteiten, met bijzondere aandacht voor het verbeteren van de fysieke bescherming en de boekhouding en controle van kernmateriaal voor de gehele splijtstofcyclus en een conceptnota over de toepassing van fysieke beschermingsmaatregelen in het COVID-19-tijdperk;

d) nucleaire beveiliging van materialen waarop geen regulerend toezicht wordt uitgeoefend, met de nadruk op institutionele responsinfrastructuur voor materialen waarop geen regulerend toezicht wordt uitgeoefend;

e) programmaontwikkeling en internationale samenwerking, met bijzondere aandacht voor de ontwikkeling van onderwijs- en opleidingsprogramma's;

f) gendergerichte capaciteitsopbouw en onderwijs op het gebied van nucleaire veiligheid.

3. Bij de uitvoering van de in lid 2 bedoelde projecten, die steun voor de in de leden 1 en 2 bedoelde activiteiten verlenen, wordt toegezien op de zichtbaarheid van de Unie, en op het juiste programmabeheer bij de uitvoering van dit besluit.

4. De in lid 2 bedoelde projecten worden uitgevoerd ten behoeve van alle IAEA-lidstaten en niet-IAEA-lidstaten.

5. Alle projectonderdelen worden ondersteund met proactieve en innovatieve activiteiten op het gebied van publieke voorlichting, en financiële middelen worden overeenkomstig toegewezen.

6. Een gedetailleerde beschrijving van de in lid 2 bedoelde projecten is opgenomen in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de hoge vertegenwoordiger) is belast met de uitvoering van dit besluit.

2. De technische uitvoering van de in artikel 1, lid 2, bedoelde projecten is in handen van de IAEA. Zij voert deze taak uit onder toezicht van de hoge vertegenwoordiger. Daartoe treft de hoge vertegenwoordiger de nodige regelingen met de IAEA.

Artikel 3

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van de in artikel 1, lid 2, bedoelde projecten bedraagt 11 582 300 EUR.

2. Voor het beheer van de uitgaven die worden gefinancierd met het in lid 1 genoemde bedrag, gelden de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de begroting van de Unie.

3. De Europese Commissie houdt toezicht op het correcte beheer van het in lid 1 bedoelde referentiebedrag. Daartoe sluit zij een financieringsovereenkomst met de IAEA. In die financieringsovereenkomst wordt bepaald dat de IAEA er zorg voor draagt dat de bijdrage van de Unie zichtbaar is in een mate die overeenstemt met de omvang ervan.

4. De Europese Commissie streeft ernaar om de in lid 3 bedoelde financieringsovereenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden dienaangaande en van de datum van sluiting van de financieringsovereenkomst.

Artikel 4

1. De hoge vertegenwoordiger brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van regelmatige verslagen van de IAEA. Deze verslagen vormen de basis voor de evaluatie door de Raad.

2. De Europese Commissie brengt verslag uit over de financiële aspecten van de uitvoering van de in artikel 1, lid 2, bedoelde projecten.

Artikel 5

1. Dit besluit treedt in werking op de datum waarop het wordt vastgesteld.

2. Dit besluit verstrijkt 36 maanden na de datum van sluiting van de in artikel 3, lid 3, bedoelde financieringsovereenkomst of zes maanden na de dag waarop het is vastgesteld, indien er binnen die termijn geen financieringsovereenkomst is gesloten.

Gedaan te Brussel, 6 november 2020.

Voor de Raad
De voorzitter
M. ROTH

BIJLAGE

1. Rubriek 1: Prioritaire en sectoroverstijgende projecten op het gebied van nucleaire veiligheid

Project 1: Universalisering van de wijziging van 2005 van het Verdrag inzake de fysieke beveiliging van kernmateriaal (wVFBK)

Achtergrond

Om de toetreding tot en de uitvoering van de wijziging te vergemakkelijken, verleent de IAEA op verzoek juridische en technische assistentie. Daarbij gaat het om:

1. hulp bij het opstellen van nationale uitvoeringswetgeving, inclusief het aanbieden van nationale, regionale en internationale opleidingscursussen en -seminars, bilaterale assistentie bij het opstellen van nationale wetgeving en opleiding van personen.

2. hulp bij het opzetten, uitvoeren en in stand houden van een regeling voor fysieke beveiliging van een staat, inclusief het verlenen van nucleaireveiligheidsdiensten, zoals collegiale toetsingen en adviesdiensten, nationale en regionale opleidingscursussen en workshops met het oog op capaciteitsopbouw en de ontwikkeling van het nodige menselijk potentieel en de ontwikkeling en uitvoering van geïntegreerde ondersteuningsplannen voor nucleaire veiligheid (Integrated Nuclear Security Support Plans — INSSP's).

Doelstellingen

De doelstellingen zijn bij te dragen aan de ontwikkeling en bevordering van nucleaire veiligheid wereldwijd, met inbegrip van de opstelling en het gebruik van richtlijnen in de "Nuclear Security Series" van de IAEA, de universalisering van het Verdrag inzake de fysieke beveiliging van kernmateriaal (VFBK) en de wijziging daarvan (wVFBK) te bevorderen, de uitwisseling van informatie over nucleaire veiligheid te vergemakkelijken en het internationaal juridisch kader te versterken.

Opdrachten

1. Toetsing van de wVFBK tijdens de Conferentie van de verdragspartijen in 2021.

2. Internationale, regionale en nationale workshops — op verzoek van de lidstaten — om de universalisering van het VFBK te bevorderen en het bewustzijn te vergroten.

3. Ontwikkeling van voorlichtingsmateriaal om verdere toetreding tot de wVFBK aan te moedigen.

Resultaat

Bijdragen van de IAEA aan de toetreding tot de wVFBK

Project 2: Diensten op het gebied van computerbeveiliging en informatietechnologie

Achtergrond

Informatie- en computerbeveiliging blijft een cruciaal element voor staten bij het verbeteren van hun capaciteiten op het gebied van nucleaire veiligheid.

Nucleaire beveiliging is gericht op het voorkomen, opsporen en bestrijden van criminele of ongeoorloofde opzettelijke handelingen met betrekking tot of gericht op kernmateriaal, ander radioactief materiaal, bijbehorende installaties of daarmee verband houdende activiteiten. De verantwoordelijkheid voor nucleaire veiligheid in een staat berust volledig bij de staat, die de beveiliging van kernmateriaal, ander radioactief materiaal, bijbehorende installaties of daarmee verband houdende activiteiten onder zijn jurisdictie moet waarborgen. Elke staat streeft ernaar nucleaire veiligheid te bereiken door zijn eigen, voor hem geschikte, nucleaireveiligheidsregeling op te zetten. Computers spelen een essentiële rol bij alle aspecten van het beheer van de veilige en beveiligde exploitatie van nucleaire installaties, met inbegrip van computerbeveiliging en instandhouding van de fysieke beveiliging. Het is van vitaal belang dat al deze systemen goed beveiligd zijn tegen kwaadwillige inbraken. Met de steeds veranderende capaciteit en kenmerken van dreigingen evolueren informatie- en computerbeveiliging voortdurend en ontstaan er constant nieuwe dreigingstechnieken, -tactieken en -processen. De IAEA werkt aan bescherming tegen deze steeds veranderende dreiging.

Doelstellingen

Verbetering van de capaciteiten op het gebied van computer- en informatiebeveiliging in de staten.

Opdrachten

1. Aanvullen en actueel houden van publicaties over informatie- en computerbeveiligingsrichtslijnen in de "Nuclear Security Series" van de IAEA (nieuwe en bijgewerkte sturingsdocumenten) en daarmee verband houdende technische documenten en publicaties.

2. Organiseren van deskundigenvergaderingen die specifiek betrekking hebben op de computerbeveiliging van nucleaire installaties, om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen op dit gebied.

3. Cursussen, oefeningen en workshops.

4. Technische bijstand aan staten op het gebied van computerbeveiliging.

Resultaat

1. Bijdragen van de IAEA aan verbeterde informatie- en computerbeveiligingscapaciteiten op het niveau van de staat, de bevoegde autoriteit en de installatie ter ondersteuning van de preventie en opsporing van en de reactie op computerbeveiligingsincidenten die direct of indirect een negatief effect kunnen hebben op de nucleaire veiligheid en beveiliging.

2. Verbeteren van de internationale samenwerking door deskundigen en beleidsmakers bijeen te brengen om de uitwisseling van informatie en ervaringen op het gebied van computerbeveiliging te bevorderen.

3. Bijhouden van richtlijnen en technische documenten op het gebied van informatie- en computerbeveiliging voor nucleaire veiligheid.

Project 3: Een sterkere nucleaireveiligheidscultuur

Achtergrond

Nucleaireveiligheidscultuur is een multidisciplinaire benadering om werknemers voor te bereiden op externe en interne dreigingen, door hun bereidheid en motivatie om de vastgestelde procedures te volgen, de regelgeving na te leven en waakzaamheid te betrachten. Aangezien de meeste nucleaireveiligheidssystemen door de mens zijn ontworpen en worden beheerd en geëxploiteerd, hangt het succes ervan uiteindelijk af van de mensen die erbij betrokken zijn. Nucleaireveiligheidscultuur wordt aangemerkt als een van de 12 grondbeginselen voor de fysieke beveiliging van kernmateriaal en kerninstallaties van de wVFBK, en als een van de basisbeginselen van de gedragscode inzake de veiligheid en beveiliging van radioactieve materialen. In de Implementing Guide on Nuclear Security Culture (gids voor een nucleaireveiligheidscultuur), NSS nr. 7, wordt nucleaireveiligheidscultuur gedefinieerd als het geheel van kenmerken, attitudes en gedragingen van personen, organisaties en instellingen, dat dient als middel om nucleaire veiligheid te ondersteunen en te verbeteren. In NSS nr. 7 wordt het concept gedefinieerd, worden de taken en verantwoordelijkheden van instellingen en personen beschreven en worden de kenmerken genoemd van een nucleaire-veiligheidscultuur die bijdraagt tot effectieve nucleaire veiligheid.

Het project is gericht op het ondersteunen van de ontwikkeling van het menselijk potentieel van de lidstaten door middel van workshops, opleidingscursussen en bewustmakingsseminars, het ondersteunen van de uitvoering van zelfevaluatie op het gebied van nucleaireveiligheidscultuur en het bevorderen van het delen van ervaring en kennis over instrumenten en methodieken voor zelfevaluatie en goede praktijken op het gebied van nucleaireveiligheidscultuur.

Doelstelling

Staten helpen bij het versterken van hun veiligheidscultuur.

Opdrachten

1. Organisatie van internationale workshops over nucleaireveiligheidscultuur ter ondersteuning van de ontwikkeling van het menselijk potentieel van de lidstaten.

2. Ontwikkeling en consolidatie van richtsnoeren en opleidingsmateriaal en -instrumenten op het gebied van nucleaire-veiligheidscultuur, met inbegrip van zelfevaluatie-instrumenten.

Resultaten

Bevordering van de internationale uitwisseling van ervaringen, kennis en goede praktijken met betrekking tot manieren om een robuuste nucleaireveiligheidscultuur te ontwikkelen, te bevorderen en in stand te houden die verenigbaar is met de nucleaire veiligheidsregelingen van de staten.

2. Rubriek 2: Informatiebeheer

Project 1: Beoordeling van de behoeften, prioriteiten en dreigingen op het gebied van nucleaire veiligheid (INSSP-missies)

Achtergrond

De IAEA helpt individuele staten die daarom verzoeken om de behoeften op het gebied van nucleaire veiligheid vast te stellen en aan te pakken door het ontwikkelen en uitvoeren van INSSP's en de ontwikkeling van zelfevaluatie-instrumenten. De verantwoordelijkheid voor nucleaire veiligheid in een staat berust volledig bij de staat, die de beveiliging van kernmateriaal, ander radioactief materiaal, bijbehorende installaties en daarmee samenhangende activiteiten onder zijn jurisdictie moet waarborgen. De IAEA steunt de inspanningen van staten om effectieve en duurzame regelingen voor nucleaire veiligheid tot stand te brengen, en het INSSP is in dit verband een doeltreffend mechanisme. Het INSSP is een niet juridisch bindend document, maar als de staat het goedkeurt of bekrachtigt, geldt dat als teken van de wil om de daarin afgesproken verbeteringen op het gebied van nucleaire veiligheid door te voeren. Het INSSP is bedoeld om de strategische planning van nucleaireveiligheidsactiviteiten in een staat te ondersteunen en ervoor te zorgen dat de staat ownership heeft van de verbeteringen die nodig zijn om zijn nucleaireveiligheidsregeling aan te scherpen. Het bevat een beoordeling van de behoeften van de staat op het gebied van nucleaire veiligheid en een omschrijving van activiteiten die door een staat worden ondernomen of gepland, in voorkomend geval in samenwerking met de IAEA of andere internationale partners.

De organisatievorm van het INSSP bestaat uit een algemeen kader van nucleaireveiligheidsgebieden en -doelen die de staat een systematische benadering bieden om zijn nucleaireveiligheidsbehoeften vast te stellen. Bedoeling is een staat algemene elementen van strategische aard voor nucleaire veiligheid aan te reiken om besluitvormers en strategische planningsdoelen te helpen sturen met een langetermijnvisie voor autonome nucleaireveiligheidsregelingen. Het INSSP is opgebouwd rond zes functionele gebieden: 1) bestuursrechtelijk en regelgevend kader; 2) dreigings- en risicobeoordeling; 3) fysieke beveiligingsregeling; 4) opsporing van criminele en andere ongeoorloofde handelingen waarbij materiaal aan regulerende controle ontsnapt; 5) respons op gebeurtenissen op het gebied van nucleaire veiligheid; en 6) instandhouding van de nucleaireveiligheidsregeling van een staat. Naast INSSP-missies organiseert de IAEA ook technische bijeenkomsten van de contactpunten van het INSSP.

Het INSSP-proces wordt ondersteund door het Nuclear Security Information Management System — NUSIMS) (informatiebeheersysteem voor nucleaire veiligheid), een systeem op basis van vrijwilligheid dat de lidstaten moet helpen bij het evalueren van de status van hun nucleaire-veiligheidsinfrastructuur door middel van zelfevaluatie, en bij het volgen van hun vorderingen op het gebied van de totstandbrenging, handhaving en instandhouding van een effectieve nucleaireveiligheidsregeling. Uit de informatiestructuur van NUSIMS blijkt welke de essentiële operationele nucleaireveiligheidsgebieden (Nuclear Security Areas — NSA's) zijn en is gebaseerd op de Nuclear Security Fundamentals and Recommendations (basisbeginselen en aanbevelingen voor nucleaire veiligheid) die zijn gepubliceerd in de "Nuclear Security Series" van de IAEA.

Doelstellingen

Vaststellen en consolideren van de nucleaireveiligheidsbehoeften van afzonderlijke staten in een geïntegreerd document dat de noodzakelijke verbeteringen op het gebied van nucleaire veiligheid bevat, en een kader op maat biedt voor de coördinatie en uitvoering van nucleaire-beveiligingsactiviteiten van de staat, de IAEA en potentiële donoren.

In stand houden van een uitgebreid informatieplatform dat een goed inzicht verschaft in de nucleaireveiligheids-behoeften van staten wereldwijd en de uitvoering van het plan voor nucleaire veiligheid ondersteunt.

Opdrachten

1. Ontwikkeling en uitvoering van INSSP's.

2. Toetsing en aanpassing aan de INSSP-structuur van een mechanisme of instrument voor vrijwillige zelfevaluatie ter gebruik door staten (NUSIMS).

3. Technische vergaderingen van de contactpunten van het INSSP.

4. Voltooiing van de INSSP-gebruikershandleiding.

Resultaten

Beoordeling van de behoeften van de verzoekende staten op het gebied van nucleaire veiligheid, en steunverlening door strategische planning van aanbevolen activiteiten op het gebied van nucleaire veiligheid om te zorgen voor de instelling, de instandhouding en de duurzaamheid van een effectieve regeling voor nucleaire veiligheid om staten te helpen bij het nakomen van de verplichtingen van de wVFBK.

3. Rubriek 3: Nucleaire veiligheid van materialen en bijbehorende installaties

Project 1: Verbetering van de fysieke beveiliging en de boekhouding en controle van kernmateriaal voor de gehele splijtstofcyclus

Achtergrond

Activiteiten in verband met de nucleaire beveiliging van kernmateriaal tijdens gebruik en opslag, de nucleaire beveiliging van de splijtstofcyclus en bijbehorende installaties gedurende hun levensduur, met inbegrip van boekhouding en controle van nucleair materiaal voor nucleaireveiligheidsdoeleinden, en technische uitvoering van de wVFBK. Het Agentschap ontwikkelt richtlijnen en verstrekt op verzoek opleiding en assistentie aan staten ter verbetering van de beveiliging van nucleair materiaal door middel van boekhouding en controle. Het project zal gericht zijn op het aanpakken van "insiderdreiging". Het "Insider Threat Programme" van de IAEA biedt richtlijnen voor preventieve en beschermende nucleaire-beveiligingsmaatregelen om insiderdreiging te beperken. Het project zal ook betrekking hebben op boekhouding en controle van nucleair materiaal (nuclear material accounting and control — NMAC). Een NMAC-systeem helpt als afschrikking voor, en bij de opsporing van, de ongeoorloofde verwijdering van kernmateriaal door een inventaris bij te houden van al het kernmateriaal, inclusief informatie over de locatie ervan. Het hoofddoel van een NMAC-systeem is het bijhouden en rapporteren van nauwkeurige, tijdige, volledige en betrouwbare informatie over alle activiteiten en operaties (met inbegrip van verplaatsing) met betrekking tot nucleair materiaal. Het NMAC-systeem op installatieniveau wordt opgezet volgens een nationaal regelgevend kader en wordt gecontroleerd door de bevoegde autoriteit van de staat. Het mag niet worden verward met een State's System of accounting for and control of nuclear material -SSAC)(nationaal boekhoud- en controlesysteem voor kernmateriaal), dat is ingesteld om te voldoen aan internationale verplichtingen inzake veiligheidscontrole.

De IAEA heeft aanzienlijke middelen geïnvesteerd in de ontwikkeling van het virtuele Shapash Nuclear Research Institute (SNRI). Het hoofddoel van de ontwikkeling van het SNRI was de lidstaten op te leiden in alles wat verband houdt met nucleaire veiligheid, zonder gevoelige informatie over bestaande installaties te onthullen en de veiligheid daarvan in gevaar te brengen. Het SNRI-3D-model is een nuttig instrument voor opleiding op het gebied van nucleaire veiligheid. Door de verdere ontwikkeling van het SNRI zal het 3D-model naar verwachting beter presteren en zullen de opleidingsresultaten op het gebied van nucleaire veiligheid verbeteren. Het gebruik van 3D en VR voor opleidingsdoeleinden vereist echter gespecialiseerde kennis en middelen. De opleidingsdoelen moeten nauw aansluiten bij de technologische oplossingen die worden gebruikt om ze te verwezenlijken. De IAEA is voornemens de potentiële sterke punten van het SNRI-3D-model verder te onderzoeken en in de toekomst voort te gaan met de ontwikkeling van onderwijsmateriaal in verband met het SNRI.

Doelstellingen:

Sturing en instrumenten te verstrekken ter voorkoming van en bescherming tegen ongeoorloofde verwijdering van kernmateriaal en sabotage van kernmateriaal en kerninstallaties door insiders.

Te beoordelen welke IAEA-lidstaten die kernmateriaal verwerken, ermee omgaan of opslaan, gebruikmaken van een NMAC-systeem en hulp te verlenen aan hun bevoegde autoriteiten en exploitanten om het NMAC-programma tot een succes te maken. Na te gaan welke IAEA-lidstaten die momenteel geen NMAC-systeem hebben, om hulp willen verzoeken bij het opzetten van een NMAC-programma.

Opdrachten

1. Productie van publicaties met richtsnoeren voor de "Nuclear Security Series" en e-learninginstrumenten om insiderdreiging tegen te gaan en de boekhouding en controle van materiaal met het oog op nucleaire veiligheid in installaties te verbeteren

2. Organisatie van bewustmakings- en praktijkopleidingen.

3. Organisatie van bewustmakings- en praktijkopleidingen over NMAC.

4. Verdere ontwikkeling van het VR-opleidingsinstrument Shapash.

Resultaten

Voortzetting van de steunverlening om staten te helpen bij hun inspanningen om effectieve en duurzame nationale regelingen voor nucleaire veiligheid in te stellen ter ondersteuning van de bestrijding van insiderdreiging en ter verbetering van de boekhouding en controle met het oog op nucleaire veiligheid in installaties.

Project 2: CRP-conceptnota over de toepassing van fysieke beveiligingsmaatregelen in het COVID-19-tijdperk

Achtergrond

Dit project heeft betrekking op de toepassing van toegangscontrole en andere nucleaire beveiligingstechnologieën in een pandemische omgeving in installaties voor de opslag en het gebruik van nucleair en ander radioactief materiaal, met inbegrip van installaties voor de splijtstofcyclus, onderzoek en kernreactoren en installaties voor radioactief materiaal. Tijdens een COVID-19-achtige pandemie kunnen medische maatregelen om de overdracht van het virus tot een minimum te beperken de doeltreffendheid en zelfs de toepassing van de bestaande nucleaire-beveiligingstechnologieën en -procedures, zoals controlemaatregelen voor de toegang van personeel, aantasten. Wijzigingen in uitvoeringsprotocollen, wijziging van bestaande technologieën en aanpassing van nieuwe technologieën kunnen in sommige contexten geschikt zijn om de uitdagingen als gevolg van COVID-19 het hoofd te bieden. Het project zal de operationele ervaring van de IAEA-lidstaten met het gebruik van toegangscontrole en andere nucleaire-veiligheidsmaatregelen tijdens COVID-19 evalueren en de bijbehorende uitdagingen en goede praktijken in kaart brengen. Vervolgens zal worden getracht vast te stellen welke technologieën en procedures op het gebied van nucleaire beveiliging (onder meer op het gebied van toegangscontrole) moeten worden verbeterd, en zullen eventuele wijzigingen en verbeteringen vanuit het oogpunt van de toepassing ervan onder COVID-19-achtige omstandigheden aan laboratoriumevaluaties worden onderworpen. De IAEA zal de uitwisseling van operationele ervaring en technische informatie tussen de lidstaten vergemakkelijken, de projectgerelateerde rapporten publiceren en de uitvoering van onderzoekswerk in geselecteerde laboratoria van de lidstaten ondersteunen.

Doelstellingen

Doel van het project is te zorgen voor doeltreffende nucleaireveiligheidsmaatregelen in nucleaire en andere installaties voor radioactief materiaal in een COVID-19-achtige situatie. De doelstellingen van het project zijn onder meer:

1. Evalueren van de operationele ervaring van de lidstaten met het uitvoeren van toegangscontrole en andere nucleaire-veiligheidsmaatregelen tijdens COVID-19.

2. In kaart brengen van de bijbehorende uitdagingen en goede praktijken.

3. Nagaan of de bestaande technologieën of de procedures in verband met het gebruik ervan moeten worden gewijzigd dan wel of nieuwe technologieën moeten worden ontwikkeld om rekening te houden met de medische vereisten in verband met COVID-19.

4. Uitvoeren van een technische beoordeling van de voorgestelde wijzigingen van, nieuw ontwikkelde, toegangscontrole en andere nucleaire-beveiligingstechnologieën om rekening te houden met pandemische omstandigheden.

Opdrachten

1. Goede praktijken en technologische aanbevelingen als leidraad voor het delen van de operationele ervaring van de lidstaten op het gebied van nucleaire beveiliging tijdens COVID-19.

2. Vaststelling van technologiegebieden die verder moeten worden ontwikkeld om effectieve toegangscontrole en andere nucleaire-beveiligingsmaatregelen onder COVID-19-achtige omstandigheden mogelijk te maken.

Resultaten

Aangescherpte nucleaire-beveiligingsmaatregelen ter voorkoming van diefstal of sabotage van nucleair en ander radioactief materiaal en installaties in pandemische situaties.

Betere besluitvorming door regulerende instanties en het bedrijfsleven met betrekking tot de toepassing van toegangscontrole en andere nucleaire-beveiligingstechnologieën tijdens crises.

4. Rubriek 4: Nucleaire beveiliging van materiaal dat aan regulerende controle ontsnapt

Project 1: Institutionele responsinfrastructuur voor materiaal dat aan regulerende controle ontsnapt

Achtergrond

Het project biedt de lidstaten op verzoek hulp bij hun inspanningen om de nodige infrastructuur tot stand te brengen om de illegale handel in kernmateriaal en ander radioactief materiaal te bestrijden. De steun voor infrastructuur uit het project gaat naar diensten om de infrastructuurbehoeften in kaart te brengen en naar staten om hun nucleaireveiligheidsregeling in te stellen, uit te voeren, te monitoren, te beoordelen en in stand te houden met betrekking tot de respons op gebeurtenissen op het gebied van nucleaire veiligheid waarbij materiaal is betrokken dat aan regulerende

controle ontsnapt. De infrastructuurbehoeften van een staat worden beoordeeld via het proces van de International Nuclear Security Advisory Service (INSServ — internationale adviesdienst nucleaire veiligheid) van de IAEA, of via de ontwikkeling van een Nuclear Security Response Roadmap (routekaart voor respons op nucleaire veiligheid). Een extra verantwoordelijkheidsgebied is het verlenen van steun aan staten die nucleaireveiligheidssystemen en -maatregelen voor Major Public Events (MPE's — grote openbare evenementen) willen implementeren.

Doelstelling

Staten helpen bij het opzetten en in stand houden van een doeltreffende institutionele infrastructuur ter versterking van de nationale inspanningen om mensen, eigendommen, het milieu en de samenleving te beschermen tegen ongeoorloofd gebruik van kernmateriaal en ander radioactief materiaal.

Opdrachten

1. Ontwikkelen van publicaties met richtlijnen voor nucleaire-veiligheidsinfrastructuur en bijbehorend opleidingsmateriaal en -instrumenten.
2. Verlenen van steun aan staten, op verzoek, bij het opbouwen van menselijke en technologische capaciteit om een doeltreffende infrastructuur in stand te houden opdat zij zich kunnen kwijten van hun verantwoordelijkheden met betrekking tot kernmateriaal en ander radioactief materiaal dat aan regulerende controle ontsnapt.
3. Coördineren van de ondersteuning voor de werkgroep respons.
4. Verlening van IAEA-steun voor de uitvoering van nucleaireveiligheidsmaatregelen voor grote openbare evenementen (major public events — MPE's).

Resultaten

De IAEA draagt bij tot een groter bewustzijn van de noodzaak van doeltreffende institutionele infrastructuur in een staat om te waarborgen dat aan nationale en internationale verplichtingen wordt voldaan.

Staten hebben een grondig inzicht in de sterke punten en te ontwikkelen gebieden van hun regeling inzake nucleaire veiligheid voor materiaal dat aan regulerende controle ontsnapt.

De staten beschikken over een duidelijk tijdschema voor de ontwikkeling van hun responscapaciteit inzake materiaal dat aan regulerende controle ontsnapt.

5. Rubriek 5: Programmaontwikkeling en internationale samenwerking

Project 1: Ontwikkeling van onderwijs- en opleidingsprogramma's

Achtergrond

De IAEA speelt een belangrijke rol bij het aanbieden van gecoördineerde onderwijs- en opleidingsprogramma's die de staten meer capaciteit moeten geven om regelingen voor nucleaire veiligheid vast te stellen en te handhaven. Voldoende bekwaam en gemotiveerd personeel is een van de belangrijkste voorwaarden voor de vaststelling en handhaving van nucleaireveiligheidsregelingen van staten. Opleiding is een belangrijk middel om te bereiken dat het personeel competent is en adequaat presteert. De IAEA helpt de staten door opleidingen te verstrekken op basis van de verzoeken en behoeften van staten en door steun te verlenen voor het opzetten van opleidingsprogramma's en opleidingsorganisaties op het gebied van nucleaire veiligheid, waaronder Nuclear Security Support Centres (NSSC's — ondersteuningscentra voor nucleaire veiligheid).

De Systematic Approach to Training (SAT) (systematische aanpak van opleiding) is een opleidingsaanpak die zorgt voor een logische progressie van het bepalen van de kennis, vaardigheden en attitudes die nodig zijn om een functie of rol op het gebied van nucleaire veiligheid te vervullen, naar het ontwikkelen en uitvoeren van opleidingen om deze competenties te verwerven, en de daaropvolgende evaluatie van deze opleiding. Het gebruik van e-learning en andere computeropleidingsinstrumenten zal in dit project bijzondere aandacht krijgen. Dit project is niet beperkt tot de ontwikkeling van onderwijs en opleiding, maar omvat ook de coördinatie van netwerken zoals het International Nuclear Security Education Network (INSEN) (internationaal netwerk voor onderwijs op het gebied van nucleaire veiligheid) en het International Network for Nuclear Security Training and Support Centres (NSSC-netwerk) (internationaal netwerk voor opleidings- en ondersteuningscentra op het gebied van nucleaire veiligheid).

Doelstellingen

Doel van dit project is het bevorderen van een geïntegreerde aanpak van de ontwikkeling van menselijk potentieel op het gebied van nucleaire veiligheid en het ondersteunen van staten bij het opbouwen van hun capaciteit om doeltreffende en duurzame onderwijs- en opleidingsprogramma's voor de ontwikkeling van menselijk potentieel op het gebied van nucleaire veiligheid te ontwikkelen en uit te voeren, op basis van vastgestelde behoeften.

Het opbouwen van nauwere samenwerking en het faciliteren van meer informatie-uitwisseling tussen staten over de ontwikkeling en uitvoering van onderwijs- en opleidingsprogramma's voor nucleaire veiligheid via het INSEN en het internationale NSSC-netwerk en het Nuclear Security Information Portal (NUSEC).

Opdrachten

1. Methodologie voor de ontwikkeling van menselijk potentieel voor nucleaire veiligheid, gedeeld met en gebruikt door staten.
2. Oprichting Leadership Academy for Nuclear Security (Leiderschapsacademie voor nucleaire veiligheid).
3. Uitwisseling van ervaringen en goede praktijken inzake opleiding op het gebied van nucleaire veiligheid.
4. Ondersteuning van de lidstaten bij de toepassing van de SAT-methode.
5. Ondersteuning bij het uitvoeren van een permanente, regelmatige training needs analysis (TNA) (analyse van opleidingsbehoeften), evaluatie van opleidingen en de oprichting van opleidingscomités.
6. Ondersteuning en coördinatie van activiteiten van het NSSC-netwerk, ter vergemakkelijking van de uitwisseling van informatie en middelen en ter bevordering van de samenwerking tussen staten met een NSSC of staten die belang hebben bij de oprichting van een centrum.
7. Het verlenen van hulp aan staten bij de oprichting en het functioneren van NSSC's ter ondersteuning van nationale regelingen voor nucleaire veiligheid door middel van programma's voor de ontwikkeling van menselijk potentieel, technische ondersteuning en wetenschappelijke ondersteuning.
8. Steun voor regionale en subregionale samenwerking tussen staten met geplande of operationele NSSC's.
9. INSEN.
10. Masterprogramma nucleaire veiligheid.
11. Scholen voor nucleaire veiligheid
12. Faculty Development Courses on Nuclear Security Education (cursussen voor het ontwikkelen van competenties inzake educatie over nucleaire veiligheid).
13. Teaching Materials for Nuclear Security Education Programmes (lesmateriaal voor onderwijsprogramma's inzake nucleaire veiligheid).
14. Maken van e-learningcursussen in alle officiële IAEA-talen, met inbegrip van vertaling.
15. Herziening van bestaande e-learningcursussen, met inbegrip van de herziening van vertalingen.

Resultaat

Staten zijn in staat effectief maatregelen te initiëren en uit te voeren om hun nationale regelingen voor nucleaire veiligheid in stand te houden, met name door middel van programma's voor de ontwikkeling van menselijk potentieel, onderwijs, opleiding, technische ondersteuning en wetenschappelijke ondersteuning.

6. Rubriek 6: Gendergerichte capaciteitsopbouw en onderwijs op het gebied van nucleaire veiligheid

Achtergrond

Het studiebeurzenprogramma, zo genoemd ter ere van de innoverende tweevoudige Nobelprijswinnares Marie Skłodowska-Curie, werd door directeur-generaal Rafael Mariano Grossi gelanceerd tijdens een IAEA-evenement ter gelegenheid van de Internationale Vrouwendag in maart 2020. Door steun te verlenen voor hun opleiding en werkervaring, wil het initiatief jonge vrouwen aanmoedigen om te studeren en te werken op het gebied van nucleaire wetenschappen en technologie of non-proliferatie. Uit het studiebeurzenprogramma worden studiebeurzen verstrekt voor een periode van maximaal twee jaar voor vrouwen die een diploma behalen op het gebied van nucleaire wetenschappen en technologie of non-proliferatiestudies. De bursalen krijgen ook de mogelijkheid om stage te lopen bij de IAEA ter aanvulling van de tijdens hun studies opgedane deskundige kennis.

Doelstellingen

Het Marie Skłodowska-Curie-programma heeft tot doel jonge vrouwen te inspireren en aan te moedigen om een loopbaan op het gebied van nucleaire wetenschappen en technologie en non-proliferatiestudies na te streven door zeer gemotiveerde en getalenteerde vrouwelijke studenten een studiebeurs te geven voor afstudeerprogramma's, evenals stagemogelijkheden bij de IAEA. Op lange termijn zal het programma een nieuwe generatie vrouwelijke leiders helpen creëren op het gebied van wetenschap, technologie, engineering en wiskunde, die de motor van wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen in hun landen zullen zijn.

Opdracht

Uit het programma zullen studiebeurzen voor ten minste 100 studenten worden bekostigd, tegen een geraamde totale kostprijs van 4 tot 6 miljoen EUR voor een periode van twee jaar.

Resultaat

Vrouwen wetenschappelijk onderwijs verstrekken en werkervaring bezorgen teneinde gelijke vertegenwoordiging bij de toepassing van nucleaire technologieën te bevorderen om gemeenschappelijke mondiale uitdagingen, waaronder nucleaire veiligheid, het hoofd te bieden.